



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ



№147 Листопад
2017

Директор видання:
Маргарита Юрченко

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх
04053, Україна, Київ
тел. (44) 486 2878
факс (44)486 2812

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

АМУ: хроніка, події, коментарі

КИЇВСЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВУ В.КЛИЧКА ПЕРЕОБРАНО НА ПОСАДУ ГОЛОВИ АМУ

14 листопада відбулися Загальні збори АМУ, на яких Київського міського голову В.Кличка повторно обрано Головою Асоціації міст України



Голова АМУ Віталій Кличко: «У нас як мерів міст є місія: те, про що ми говоримо – ми робимо. І люди можуть побачити й оцінити результати нашої роботи у нових дорогах, нових дитсадках і школах, центрах надання послуг. Реформи втілюються не зверху, а починаються на місцях – там, де люди прагнуть змін і одразу їх відчують. І кожен із вас, маючи ресурси і важелі, на своєму місці реалізовує очікування людей. Ще раз хочу подякувати вам за довіру. Ваша підтримка – це велика відповідальність. Моє завдання – щоб АМУ була справді ефективним інструментом для кожного голови громади, щоб інтереси місцевих громад були завжди враховані».

стор. 3

ПУЛЬС РЕФОРМ



Галузеві форуми місцевого самоврядування – платформи для обговорення подальших кроків секторальної децентралізації

стор. 16

Життя українських міст

Київ, Харків, Івано-Франківськ, Хмельницький, Славутич, Краснопільська ОТГ

стор. 13

Консультації спеціалістів

Роз'яснює Центр аналізу та розробки законодавства: деякі питання практичної реалізації положень нового закону України «Про освіту»

стор. 23

Місцеве самоврядування за кордоном

«Найрозумніші» міста 2017 року - світовий рейтинг міст, які покращують життя громадян шляхом впровадження цифрових технологій в муніципальне управління

стор. 27

Актуальна тема

За якими правилами будуть надаватися житлово-комунальні послуги (стаття аналітика АМУ О.Гарника у виданні VoxConnector)

стор. 31

www.auc.org.ua

Видання здійснене в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.





ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ АМУ ТА ДЕНЬ ДІАЛОГУ З ПАРЛАМЕНТОМ

14 листопада у Києві відбулися Загальні Збори уповноважених представників органів місцевого самоврядування – членів Асоціації міст України та День Діалогу з Парламентом. Учасники – близько 300 представників органів місцевого самоврядування-членів АМУ.



Головував на засіданні Голова Асоціації міст України, Київський міський голова В.Кличко.

У заході взяв участь Прем'єр-міністр України В.Гройсман. Також серед почесних гостей – народні депутати України О.Продан, Д.Андрієвський, Д.Білоцерковець, Ю.Бублик, О.Березюк;

члени Уряду: Віце-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Г.Зубко, Міністр фінансів О.Данилюк, Міністр освіти і науки Л.Гриневич, Міністр соціальної політики А.Рева, Міністр Кабінету Міністрів О.Саєнко.

Робота Зборів розпочалася з виступу Голови Асоціації **В.Кличка**. Він зазначив, що на розгляді у Верховній Раді знаходяться законопроекти, важливі для розвитку місцевого самоврядування, і закликав народних депутатів їх підтримати. Детально Віталій Кличко зупинився на проекті Державного бюджету на 2018 рік, підкресливши, що у головному фінансовому документі країни важливо врахувати інтереси місцевого самоврядування. Голова АМУ подякував Прем'єр-міністру В.Гройсману за врахування позиції місцевого самоврядування при обговоренні проекту Державного бюджету на наступний рік.



В. Кличко наголосив, що громади з нетерпінням очікують ухвалення важливих законів: «Сьогодні в парламенті перебуває низка важливих для розвитку місцевого самоврядування законопроектів. У першу чергу – це новий Закон про службу в органах місцевого самоврядування. Він суттєво розширює повноваження органів місцевого самоврядування, зокрема щодо конкурентних умов заробітної плати». Для посилення ролі муніципалітетів у забезпеченні законності та правопорядку в містах та містечках давно очікують ухвалення законопроекту про муніципальну варту. Він вже підготовлений до другого читання.

«Я неодноразово наголошував на важливості реформування сфери паркування в населених пунктах. Дякую народним депутатам за підтримку законопроекту №5364 у першому читанні і сподіваюсь, що найближчим часом він буде ухвалений в цілому як закон. Це дозволить нам не тільки навести нарешті лад у цій сфері, а й отримати додаткове джерело надходжень до місцевих бюджетів», – наголосив В.Кличко.

Також Голова АМУ зазначив, що органи місцевого самоврядування сподіваються і на ухвалення законопроекту №6466, який має розблокувати укрупнення територіальних громад міст обласного значення, що дасть новий поштовх децентралізаційній реформі і створить умови для збільшення кількості спроможних громад.

«Громади з нетерпінням очікують також ухвалення законопроектів, спрямованих на розширення повноважень рад щодо розпорядження земельними ділянками поза межами населених пунктів. Вважаю, що таке право має бути надано не тільки об'єднаним громадам, а й всім органам місцевого самоврядування базового рівня», – підкреслив В.Кличко.

Голова АМУ також наголосив: «Для нас вкрай важливим є врахування в головному кошторисі країни інтересів місцевого самоврядування». Він зазначив, що починаючи з липня цього року представники Асоціації міст України беруть активну участь у бюджетному процесі. «Нам вдалося передбачити майже 27 мільярдів гривень у змінах до Держбюджету на 2017 рік (19,1 мільярда в липні і 7,6 мільярда на минулому тижні). У першу чергу – на погашення заборгованості по субсидіях», – сказав Голова АМУ.

Водночас В.Кличко зазначив, що проект Держбюджету на 2018 рік є складним для органів місцевого самоврядування. І Виконавча дирекція та Правління АМУ провели велику роботу щодо врахування інтересів муніципалітетів. «Оскільки я особисто брав участь у бюджетних консультаціях, хочу подякувати Прем'єр-міністру Володимирі Гройсману, який пообіцяв врахувати наші пропозиції: щодо зменшення обсягів вилучення з міст та громад, зняття навантаження з місцевих бюджетів з фінансування пільг із надання житлово-комунальних послуг та вирішення питання середньострокових позик. Сподіваюся, ці важливі для місцевого самоврядування питання будуть враховані Урядом при доопрацюванні проекту Держбюджету», – наголосив Голова АМУ.

До учасників Зборів звернувся Прем'єр-міністр України **В.Гройсман**. Він наголосив, що підходи до управління державою в Україні мають бути змінені в бік розвитку власного потенціалу і поступової відмови від зовнішньої підтримки. «Нам треба змінити підходи! Маємо відкрити можливості розвитку національної економіки, – сказав В.Гросман. – Розвиток економіки на місцях має стати пріоритетом».



Він підкреслив, що «внаслідок децентралізації ми маємо на сьогодні можливості, інструменти і ресурси для впровадження якісних і масштабних проектів». За його словами, «кожна територіальна громада в країні потребує сьогодні модернізації, потребує, як і країна, капітального ремонту».

Прем'єр-міністр наголосив, що підтримує передачу земель поза межами населених пунктів в управління громадами. Звертаючись до голів громад, він сказав: «Але прохання – зробіть ці ресурси доступними для того, щоб підприємці на конкурентних засадах могли придбати або взяти в оренду землю, створити підприємство».

В.Гройсман підкреслив, що «ми переходимо на зовсім інший рівень стосунків між місцевим самоврядуванням і центральною владою». «Ніхто не збирається і не зупинить децентралізацію в країні! Децентралізація буде продовжена», – наголосив Прем'єр-міністр.

Зокрема, за його словами, розпочато дискусію щодо проекту Державного бюджету на 2018 рік. Як приклад співпраці він навів обговорення формули вирівнювання: «Ми покращили формулу вирівнювання, яка дасть можливість сьогодні великим містам розвиватись і балансувати свої доходи. Але чи не здається нам всім, що треба вже по-

чати дбати й про маленькі міста, які сьогодні мають величезні проблеми і не такі розвинуті ресурси для того, щоб ці проблеми вирішувати? Тому переконаний у тому, що формула вирівнювання, яку ми знайшли спільно, дасть можливість підтримати малі міста».

Ще одне питання, яке вирішено спільно з Асоціацією міст України, – фінансування пільг на оплату житлово-комунальних послуг. Була пропозиція – перекласти на рівень місцевих бюджетів оплату пільг населенню за житлово-комунальні послуги. «Ми розпочали цю дискусію, але коли побачили, що не зможемо знайти правильного рішення щодо партнерства в цьому питанні, ми вирішили поки що залишити все так, як є. Пільги будуть залишені на державному рівні. І ми будемо з вами формувати нові підходи щодо адміністрування пільг і адресності цих пільг. Це є дуже важливим і принциповим питанням», – зазначив В.Гройсман.

Плідна дискусія відбулася й стосовно питання заборгованості за середньостроковими позиками. «Ми теж знайшли механізми для того, щоб погасити ці позики без залучення коштів місцевих бюджетів», – наголосив Прем'єр-міністр.

В.Гройсман наголосив, що зростання економіки на місцях має бути пріоритетом для органів місцевого самоврядування. Він сказав, що на центральному рівні необхідні зміни запроваджуються. Йдеться про багато ініціатив – від фундаментальних перетворень у соціальній сфері до покращання умов ведення бізнесу та законодавчого забезпечення розвитку підприємництва. «Треба також, щоб і місцеві ради створили прозорі умови ведення бізнесу і підприємництва, а правоохоронні органи перестали чинити тиск на бізнес, – сказав В.Гройсман. – Ми говоримо про 3% зростання ВВП, а це 400 млрд грн продукції, це робочі місця, ваші місцеві бюджети. Причому зростання можемо збільшити на 5% і більше та поступово переходити на зовсім інший рівень взаємовідносин».

Завершуючи виступ, Прем'єр-міністр підкреслив: «Реформи у країні неможливо здійснити без органів місцевого самоврядування. Закликаю вас продовжити якісний діалог між центральною владою та Асоціацією міст України як справжніх партнерів».



Далі В.Кличко надав слово представнику Голови АМУ у Верховній Раді, народному депутату **О.Продан**. Вона подякувала Асоціації та її керівництву за активні дії у процесі підготовки проекту Державного бюджету на 2018 рік. Також вона відмітила важливість спільних дій з Міжфракційним депутатським об'єднанням «За розвиток місцевого самоврядування». «Завдяки такій співпраці вдається забезпечити врахування позиції АМУ щодо інтересів місцевого самоврядування. Ми готували проект Державного бюджету на 2018 рік однією великою командою», – зазначила О.Продан. Вона під-

креслила, що всі пропозиції Асоціації міст, які подавалися через народних депутатів, підтримані профільним бюджетним Комітетом», – зазначила О.Продан.

«Найголовніше – що спільними зусиллями саме органи місцевого самоврядування роблять справжню децентралізацію. Тому що прийняті закони – це нічого у порівнянні з тим, що ви реалізуєте. Спільними зусиллями всі ми зробимо багатим кожного громадянина України, кожна громаду і Україну», – наголосила О.Продан.

У виступі заступник голови Комітету Верховної Ради з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства **Д.Андрієвський** висловив сподіван-

ня, що Парламент забезпечить всебічну підтримку інтересів місцевого самоврядування у держбюджеті на 2018-й рік. «Адже бюджетна децентралізація та створення сприятливих умов для регіонального розвитку - надзвичайно важливі питання для України. Діяльність нашого Комітету й кожного депутата, завжди проходить в умовах плідної співпраці та спираючись на думку Асоціації міст України», – зазначив він. Д.Андрієвський підкреслив: «Об'єднавши зусилля Парламенту й Уряду, органів місцевого самоврядування, ми і далі рухатимемося шляхом реформ».



Далі виконавчий директор АМУ **О.Слобожан** звернув увагу народних депутатів та міських голів на перелік законопроектів щодо розвитку місцевого самоврядування та децентралізації (відповідна інформація була роздана у робочих матеріалах заходу), які розроблені Асоціацією або за участі її експертів. О.Слобожан закликав представників органів місцевого самоврядування-членів АМУ підтримати звернення до Голови Парламенту з проханням підтримати

прийняття цих законопроектів.

«Перший законопроект стосується служби в органах місцевого самоврядування - №2489, другий – спрямований на розблокування процесу укрупнення територіальних громад міст обласного значення - №6466. Хотів би всіх проінформувати щодо законопроекту «Про міські агломерації» (№6743) – ми проводили опитування серед членів Правління, законопроект цей підтримується. Я хотів би зацентувати увагу на тому, що цей законопроект не йде всупереч процесам децентралізації, це можливість співпраці великих міст з невеликими містами», – підкреслив О.Слобожан.

Виконавчий директор АМУ зупинився на законопроектах, що стосуються земельних відносин (№7118, №7118-1, №4355): «Вони в тій чи іншій мірі надають право органам місцевого самоврядування розпоряджатися землями в межах населених пунктів. Перші два законопроекти орієнтовані на об'єднані територіальні громади, третій – на всі населені пункти. Але всі вони містять пропозиції щодо удосконалення окремих положень щодо державного контролю і запровадження так званого громадського контролю за використанням земель».

О.Слобожан також зазначив, що до Виконавчої дирекції АМУ надійшло багато звернень щодо надання земельних ділянок учасникам АТО, і саме це питання вирішує законопроект №6605. Далі він зупинився на законопроекті №6403, який передбачає зміну системи планування для ОТГ. Асоціація міст України брала активну участь в його розробці та просуванні на різних майданчиках. Щодо законопроекту №2890 «Про муніципальну варту» виконавчий директор АМУ наголосив: «Тут немає ніякої заміни правоохоронних органів. Він дає можливість, якщо будуть внесені зміни до законодавства про паркування, органам місцевого самоврядування контролювати і місцеві податки та збори, і правила паркування». Коментуючи законопроект №5364 щодо реформування сфери паркування транспортних засобів, О.Слобожан наголосив: «Хочу звернути увагу, що зміни у галузі паркування стосуються не тільки великих міст. Вони

надають можливість і для маленьких міст залучати кошти в місцеві бюджети та навести лад з паркуванням».

І останній блок – законопроекти у галузі комунального господарства (№4835-д, №4836, №4837, №6602). «Це законопроекти, які передбачають зміну системи поводження з твердими побутовими відходами. Вони всі готуються до першого читання. Система по екологічному податку поки залишається чинною, в той же час розширюється база цього податку. Кошти будуть безпосередньо спрямовуватися до місцевих бюджетів. Ви можете використати їх на будівництво сміттєпереробних заводів, на рекультивацію полігонів ТПВ», – наголосив О.Слобожан.

Новодністровський міський голова **А.Болдашев** запропонував додати до звернення до Голови Верховної Ради ще два законопроекти – №2554а-д та №2555а-д. «Асоціація міст України понад два роки тому зініціювала два законопроекти, які спрямовані на розвиток національної економіки, зокрема, передбачають преференції при створенні індустріальних парків. Без цього не може бути розвитку власної економіки, також значно зростуть іноземні інвестиції», – зазначив він.



Під час Дня Діалогу з парламентом представники громад обговорили з народними депутатами актуальні питання місцевого самоврядування. Головні питання – бюджетний процес 2017 року та врахування інтересів місцевого самоврядування у Державному бюджеті України на 2018 рік, законодавче забезпечення реформи місцевого самоврядування.

Так, міський голова Сватового **Є.Рибалко** порушив питання щодо державної підтримки територіальних громад, які розташовані на Сході України: «Прошу в законодавчих актах виділити допомогу з державного бюджету на відновлення інфраструктури населених пунктів».

Народний депутат Д.Андрієвський запевнив, що територіальні громади, які знаходяться у складних умовах на Сході країни, мають підтримку. Зокрема, за його словами, «у проекті Державного бюджету є правка, яка закладає понад 1 млрд грн на будівництво житла для тимчасово переселених осіб».

Виконавчий директор АМУ О.Слобожан додав, що змінами до Держбюджету на 2017 рік на вирішення питань з водопостачання за програмою «Вода Донбасу» передбачено 1,8 млрд грн. «У нових взаємовідносинах по міжбюджетних трансфертах враховані Ваші пропозиції щодо переселенців. При визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів враховуватимуться ці особи – це 1,5 мільйона мешканців, які проживають у ваших містах, селах та селищах і користуються відповідними послугами. Ми сподіваємося, що з 2018 року у обсягах освітньої, медичної субвенцій та формулі вирівнювання ці позиції будуть враховані», – зазначив О.Слобожан.

Міський голова Славути **В.Сидор** звернувся до народних депутатів з проханням якомога швидше розглянути законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо фінансування заходів соціально-економічної компен-



сації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження (№2249а).

На завершення Дня Діалогу з Парламентом голови громад підтримали звернення Асоціації до Голови Верховної Ради України щодо якнайшвидшого прийняття вищезазначених законопроектів.



До міських голів звернувся народний депутат **О.Березюк**, член Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування. Він закликав представників органів місцевого самоврядування більш активно співпрацювати з депутатами-мажоритарниками, особливо щодо підготовки проекту Державного бюджету на 2018 рік. Він зазначив, що Асоціація міст України – досить потужне об'єднання, а тому вона здатна досягти вагомих

результатів у відстоюванні інтересів місцевого самоврядування.

Далі учасники перейшли до розгляду організаційних питань, винесених на Загальні збори Асоціації.



Учасники Зборів заслухали Голову АМУ В.Кличка, який прозвітував про роботу Правління та Виконавчої дирекції Асоціації міст України за 2017 рік. «Перш за все, кілька цифр про склад нашої Асоціації. На сьогодні її членами є 650 місцевих рад. Із них 396 міських, 147 селищних, 107 сільських. Протягом цього року до Асоціації було прийнято 75 рад, серед яких 52 об'єднані територіальні громади. Окрім того, 3 об'єднані громади, адміністративні центри яких були членами АМУ, підтвердили своє членство», – зазначив В.Кличко.

Протягом року відбулося п'ять засідань Правління АМУ, де розглядалися важливі для місцевого самоврядування питання. Цього року Правління АМУ тричі зустрічалось з Прем'єр-міністром Володимиром Гройсманом для обговорення проблемних питань українських громад. «Завдяки цим зустрічам нам вдалося не допустити скасування місцевого акцизу з тютюнових виробів, розблокувати надходження акцизу з нафтопродуктів, зупинити примусове списання боргів по середньострокових позиках, розпочати монетизацію субсидій», – зазначив В.Кличко.

Голова АМУ повідомив, що експерти Асоціації брали участь у засіданнях урядових комітетів, де підтримали 857 проектів законодавчих актів та домоглися зняття з розгляду або повернення на доопрацювання за участю АМУ 17 таких проектів. Також цього року Уряд ухвалив 17 актів, підготовлених за участю АМУ.

Представники Асоціації взяли участь у 118 засіданнях парламентських комітетів, де захищали інтереси місцевого самоврядування. «У нашому діалозі з парламентом важливою була роль міжфракційного депутатського об'єднання «За розвиток місцевого самоврядування». Сьогодні до його складу входять 46 нардепів. Завдяки нашій спільній роботі з цим депутатським об'єднанням зареєстровано 4 законопроекти, розроблені експертами Асоціації; забезпечено представлення позиції АМУ щодо важливих законопроектів», – зазначив В.Кличко.

Він підкреслив, що АМУ залишається активним членом Ради європейських муніципалітетів і регіонів, співпрацює з Радою Європи та Європейським Союзом, реалізує проекти міжнародної технічної допомоги.

«Користуючись нагодою, хочу висловити подяку за підтримку нашої діяльності Агентству США з міжнародного розвитку, Норвезькій асоціації міст та Федерації Канадських муніципалітетів, – зазначив Голова АМУ. – І також хочу подякувати всім вам, а також членам Правління, працівникам Виконавчої дирекції за вашу роботу та запевнити, що керівництво Асоціації міст України і надалі буде активно відстоювати позицію Асоціації і захищатиме інтереси територіальних громад», – наголосив В.Кличко.

Учасники Зборів прийняли рішення затвердити Звіт про роботу Правління та Виконавчої дирекції Асоціації міст України за 2017 рік. Також було ухвалено Фінансово-господарський звіт Правління Асоціації міст України за 2017 рік та бюджет АМУ на 2018 рік.

Далі Збори перейшли до розгляду питання обрання Голови Асоціації. Правління АМУ рекомендувало на цю посаду вдруге обрати Київського міського голову Віталія Кличка. За підсумками голосування його кандидатуру учасники Зборів підтримали одноголосно.

Після обрання на посаду Голови АМУ Віталій Кличко звернувся до голів громад - членів АМУ: «У нас як



мерів міст є місія: те, про що ми говоримо – ми робимо. І люди можуть побачити й оцінити результати нашої роботи у нових дорогах, нових дитсадках і школах, центрах надання послуг. Реформи втілюються не зверху, а починаються на місцях – там, де люди прагнуть змін і одразу їх відчувають. І кожен із вас, маючи ресурси і важелі, на своєму місці реалізовує очікування людей. Ще раз хочу подякувати вам за довіру. Ваша підтримка – це велика відповідальність. Моє завдання – щоб АМУ була справді ефективним інструментом для кожного голови громади, щоб інтереси місцевих громад були завжди враховані».

Також Загальні Збори схвалили оновлений склад Правління АМУ.

Далі учасники перейшли до розгляду питання Про основні напрями діяльності Асоціації міст України на 2018-2019 роки. Після обговорення затверджено документ, в якому визначено, що стратегічними пріоритетами діяльності АМУ у 2018-2019 роках буде підтримка та просування реформ місцевого самоврядування, територіальної організації державної влади, адміністративно-територіального устрою, а також децентралізації, що спрямовані на зміцнення правових, організаційних, матеріальних та фінансових основ місцевого самоврядування. Серед пріоритетів також – забезпечення приведення українського законодавства у відповідність до Європейської хартії місцевого самоврядування.

Всі рішення Загальних зборів доступні на сайті Асоціації www.auc.org.ua в розділі «Про АМУ»

«МАРШРУТИ УСПІХІВ» У ВІННИЦІ ВИВЧАЛИ ДОСВІД РЕФОРМУВАННЯ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ ТА СТВОРЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

Асоціація міст України впроваджує загальнонаціональну Програму обмінних візитів «Маршрути успіхів» для представників органів місцевого самоврядування. Цикл щомісячних навчальних поїздок організовується в рамках Проекту ПУЛЬС, який реалізується за підтримки USAID. Головна мета - поширення кращих практик та успішного досвіду вирішення місцевих проблем та впровадження новацій, зокрема, завдяки зростанню місцевих бюджетів внаслідок децентралізації та отримання нових повноважень в процесі секторальної децентралізації.



15-16 листопада у Вінниці відбувся навчальний візит на тему «Вивчення досвіду розробки Стратегії громадського транспорту – 2030 та перших результатів її впровадження». На захід прибули 26 учасників з 16 областей України – міські голови, їх заступники та керівники департаментів з питань транспорту.

Візит розпочався з сесійного засідання у Вінницькій міській раді. Директор департаменту енергетики, транспорту та зв'язку **Сергій Левченко** відкрив засідання та привітав учасників: «Вінниця рада поділитися своїм досвідом, аби інші міста могли впроваджувати інноваційні методи в процесі реформування транспортної системи, подивитися на помилки, які були допущені, та уникнути їх, а також побачити досягнення, на які варто орієнтуватися», - зазначив він.

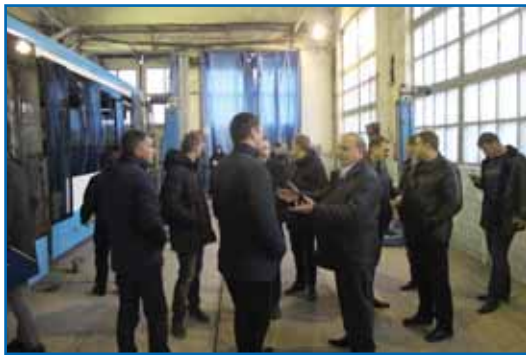
Заступник директора департаменту енергетики, транспорту та зв'язку **Віталій Поричук** та начальник відділу транспорту та зв'язку **Сергій Бузниковатий** розповіли про досвід реформування громадського транспорту у Вінниці. Масштабна реформа розпочалася у 2012 році. «За п'ять років вдалося збільшити кількість муніципального транспорту на маршрутах, зменшити чисельність автобусів в режимі руху маршрутного таксі, збільшити пропускну спроможність вулично-шляхової мережі міста, встановити wi-fi у автобусах та тролейбусах, постійно модернізувати рухомий склад муніципального транспорту, встановити енергоощадне освітлення та систему керування трамваями, яка дозволяє економити до 40% електроенергії, розпочати масштабний розвиток велоруку та багато іншого», - зазначив Віталій Поричук.

Разом з іноземними фахівцями Вінницька міська рада розробляє оновлену Стратегію громадського транспорту – 2030, в основі якої лежать чотири стратегічні цілі: підтримка економічного зростання, сприяння соціальному розвитку, зменшення впливу на навколишнє середовище та підвищення рівня безпеки. Коли ця Стратегія буде ухвалена депутатами, місто отримає багато транспортних інновацій: від нових маршрутів і будівництва підземних тунелів до запровадження електромаршруток. Також пропонується завершити впровадження електронного квитка, модернізувати парк таксі та закупити електромобілі для обслуговування населення. Саму мережу громадського транспорту модернізують із усуненням дублювання маршрутів. Додатково запускають єдині зупинки, розширяють покриття автобусами та маршрутними таксі. Крім того, в планах є спорудження підземних переходів та перепроєктування пішохідних і транспортних зон.

Начальник відділу просторового розвитку **Юрій Самойленко** розповів що,

«важливим напрямком Стратегії «Вінниця-2020» є формування просторової політики розвитку міста». Для цього розроблено Комплексну стратегію міського транспорту і просторового розвитку Вінниці, що закладає основу для Генерального плану міста. Для розробки будь-якої стратегії, необхідно спочатку зробити комплексний аналіз проблеми. Саме з цього почали свою роботу фахівці Вінницької міської ради. Коли аналіз був завершений, вдалося обрати найбільш привабливу з соціально-економічної точки зору модель та варіант розвитку міста. Обрана модель називається «компактне місто». Її перевагами є можливість використання потенціалу внутрішньо урбанізованої частини міста. Крім того, ця модель передбачає економну реконструкцію існуючих доріг. Варіант розвитку, який обрала Вінниця називається «смайл», тобто посмішка. Він передбачає ущільнення існуючих районів та розвиток північних зон периферії, а також компактне збільшення протяжності мережі громадського транспорту.

Після засідання учасники перейшли від теорії до практики – відвідали трамвайне депо, де проводяться роботи з ре-



конструкції та технічного обслуговування вінницьких трамваїв. Там представники українських міст послушали виступ генерального директора КП «Вінницька транспортна компанія» **Михайла Луценка**, який розповів про роботу підприємства. Процес розпочався у 2006 році, коли місту передали перші швейцарські трамваї. До 2011 року Вінниця отримала вже 116 європейських трамваїв, а разом з тим і запас деталей для ремонту на 10 років та відповідне устаткування. Сьогодні Вінниця не тільки відновлює вагони, які вже були в експлуатації, а й виробляє свої. Учасники побачили як трамваї ремонтують, миють та готують до виходу на рейс. Михайло Луценко повідомив, що у Вінниці надзвичайно великий пасажиропотік – 380-400 тисяч пасажирів на день. При цьому місто справляється з такою кількістю. Наприклад, руху трамваїв на маршруті складає 50-90 секунд.



Катерина Бабіна, директор КП «Вінниця Карт Сервіс» представила спільний проект Вінницької міської ради та Європейського банку реконструкції та розвитку з впровадження електронних технологій, зокрема електронного квитка та системи навігації GPS. Міська рада та ЄБРР вже півтора роки плідно працюють над реалізацією проектів, спрямованих на покращення якості надання транспортних послуг городянам. На жаль, на сьогоднішній день існують законодавчі перепони, які перешкоджають впровадженню системи Е-квитка у містах.

У другий день навчального візиту учасники тестували модернізовані трамваї та автобуси, а також оглянули транспортну інфраструктуру Вінниці. Особливу зацікавленість викликали оновлені з використанням новітніх технологій трамвайні колії. Рейки прокладені на плитах, між якими влаштовано особливе гумове покриття, що поглинає шум від руху трамваю. Такий метод запобігає руйнуванню доріг та просіданню асфальту. Крім того, учасники візиту ознайомилися з транспортними зупинками, які оснащені інноваційними системами інформування пасажирів про рух транспорту. КП «Вінницька транспортна компанія» активно співпрацює зі швейцарськими консультантами з питань транспорту та просторового розвитку. Місто готує свої пропозиції щодо реформування громадського транспорту, а консультант аналізує їх та дає поради, спираючись на досвід європейських країн.

Представники міст були приємно вражені тим, як успішно проходить транспортна реформа у Вінниці. Вони подякували Асоціації міст України та Вінницькій міській раді за організацію такого корисного заходу.

«Особисто мене вразило підняття якості перевезення саме електротранспортом, залучення комунального підприємства, у власності якого автобуси, а не прагнення залучати приватних перевізників. Також чудово виглядає оптимізація маршрутної мережі», - зазначив заступник директора департаменту транспорту Дніпровської міської ради Станіслав Робота.

КИЇВ**На міському велотреку відкрилася
безкоштовна дитяча спортшкола**

Мер Києва Віталій Кличко відкрив дитячу школу Київського велотреку. До спортивного навчального закладу приймають дітей віком від 10-ти років. До школи можуть потрапити всі охочі, заняття тут безкоштовні і будуть проводитись за спеціальностями трек та шосе. Головними критеріями є бажання і належна фізична підготовка, щоб справлятися з тренуваннями.

Віталій Кличко разом з дітьми – вихованцями велошколи – взяв участь у першому заїзді на велотреку. «У травні ми відкрили оновлений Київський велотрек, але для нас було важливо вдихнути в нього життя. І я дуже радий, що зараз кожен день на велотреку тренується багато людей, цими днями тут відбуваються змагання і сьогодні ми відкриваємо дитячу велошколу. Ми вже закупили велосипеди та отримали 80 заявок від дітей, які хочуть займатися у велошколі. Я впевнений, що школа працюватиме ефективно і бажаю всім успіху! Щоб діти добре тренувалися і здобували перемоги і медалі на різних змаганнях – як українських, так і міжнародних», – зазначив Київський міський голова.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ**Почав працювати
Центр енергоефективності**

В центральній частині Хмельницького відкрився Центр енергоефективності. Мета його роботи – інформувати городян про способи економії енергії, термоізоляцію, діючі програми з енергоефективності. Завдяки Центру місто має значно скоротити споживання електроенергії і тепла та стати більш енергоефективним. Хоча результати проекту відчутні вже зараз, справді енергоефективним Хмельницький можна буде назвати

за 2-3 роки, коли термомодернізують більшість бюджетних установ.

«Це простір активних людей, котрі цікавляться питанням енергоефективності. Тут буде місце, де кожен хмельничанин, котрий прагне економити та цінує кошти у власній кишені, отримає максимум інформації та досвіду», – прокоментував відкриття Центру Хмельницький міський голова Олександр Симчишин.

КИЇВ**У столиці укладено перший в Україні
енергосервісний контракт
у багатоквартирному будинку**

У Києві вперше в Україні уклали договір з впровадження енергоощадних заходів у багатоповерхівці через механізм енергосервісу. Пілотний проект буде реалізовано у житлово-будинковому кооперативі «Політехнік». Згідно з енергосервісним договором, у багатоповерхівці модернізують тепловий пункт, встановивши, зокрема, автоматизовану систему моніторингу температури та погодного регулювання SynergyData, яка передбачає щогодинний аналіз ЕСКО-компанією показників споживання тепла.

ЖБК «Політехнік» отримав суттєву підтримку Київської міської влади. За умовами договору, модернізація теплових пунктів включатиме в себе модуль системи опалення. Однак захід буде ефективнішим за умови встановлення також модулю гарячого водопостачання, який кооператив отримає від столичної влади у подарунок.

ХАРКІВ

Відкрито перший в Україні соціальний готель



Перша в Україні комунальна установа соціального спрямування - «Соціальний готель» - відкрилася 14 листопада у Харкові. Заклад розташовується у будівлі територіального центру надання соціальних послуг Московського району. Тут зможуть зупинятися люди, які потрапили в складні життєві обставини і залишилися без житла, а також внутрішньо переміщені особи.

В готелі вже створено всі умови, щоб в оперативному порядку прийняти перших відвідувачів: обладнані кімнати, санвузли, кухня, пральня. Окрім того, будівля адаптована для людей із обмеженими можливостями. У повному обсязі установа почне свою роботу з 1 січня. Тут влаштовано кімнату швидкого поселення, а чергові адміністратори працюватимуть цілодобово. Максимальний термін проживання - 90 днів, вартість - 40-50 грн на добу. Забезпечуватимуть роботу установи 15 працівників.

«Соціальний готель» - це унікальний проект для України, створений за підтримки уряду Німеччини. Будівля готелю відремонтована Харківською міською радою за підтримки компанії GIZ. Німецька сторона виділила 11,5 млн грн на капітальний ремонт приміщень, обладнання та меблі, а за рахунок коштів міста був проведений ремонт покрівлі, фасаду та благоустрій прилеглої території.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК

Котельня на біопаливі забезпечує гарячою водою цілий мікрорайон Пасічна



Одна з найбільших котельень міста (вул. Тролейбусна, 40А) після реконструкції приміщень та закупівлі нового обладнання почала працювати на біопаливі. Завдяки новому котлу потужністю 4МВт мікрорайон Пасічна забезпечений гарячою водою цілодобово.

Проект модернізації реалізований Європейським банком реконструкції та розвитку. Переможець тендеру - литовська фірма «Енерстена» встановила обладнання власного виробництва. За словами

міського голови Руслана Марцінків, цей проект став першим такого масштабу на шляху до енергетичної незалежності.

«Першим кроком на шляху модернізації стала котельня на вул. Медичній, 17а. Ця ж за масштабами потужніша, адже обслуговуватиме цілий мікрорайон. Тепер завдяки переробці деревної сировини жителі мікрорайону матимуть гаряче водопостачання цілодобово. Це 2 школи, 2 садка, понад 50 житлових будинків і низка інших будівель. І найголовніше, такі кроки дозволять уникнути газової залежності», - наголосив міський голова Руслан Марцінків.

СЛАВУТИЧ

Запущено найбільшу в Україні котельню на біопаливі



Котельня потужністю 10,5 МВт забезпечує потреби міста у тепловій енергії та гарячій воді на 40%. Завдяки використанню відновлюваних джерел енергії Славутич за підсумками опалювального сезону зможе зекономити щонайменше 4 млн грн. Також очікується зменшення на 7 млн куб. м споживання природного газу.

Наступний крок після запуску котельні на біопаливі – будівництво біоТЕЦ на відновлюваних джерелах енергії загальною потужністю 12,5 МВт - електричної енергії,

яка також вироблятиме 25 ГКал/год теплової енергії.

Для забезпечення котельні та біоТЕЦ деревинною сировиною неподалік міста буде висаджено близько 1 500 га енергетичної верби.

20 листопада підписано відповідний Меморандум про співпрацю між Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження в Україні, Славутицькою міською радою і групою компаній «Укртепло». Документ підписали голова Держенергоефективності Сергій Савчук, міський голова Славутича Юрій Фомічев та засновник групи компаній «Укртепло» Іван Надєїн. Меморандум визначає принципи і напрями співпраці між його підписантами на 2017-2020 роки.

Документ діє в рамках Європейської ініціативи «Угода мерів щодо Клімату і Енергії» і відповідно до «Плану Дій Сталого Енергетичного Розвитку» (ПДСЕР).

КРАСНОПІЛЬСЬКА ОТГ

Сумська область

Громада заробляє на смітті



У селищі Краснопілля, що розташоване за 40 км від Сум, встановили сім контейнерних майданчиків для роздільного збору відходів і почали заробляти на смітті.

Спеціальні майданчики з двома залізними баками і сіткою для пластику облаштовує Краснопільська об'єднана територіальна громада в рамках реалізації проекту з благоустрою. Один сміттєвий

майданчик обходиться у 15 тисяч гривень.

Здають вторинну сировину на підприємство в Сумах. Наприклад, один 30-квартирний будинок продукує дві сітки пляшок у тиждень. За виручені кошти можна буде заправити палимим сміттєвозом.

Новий сміттєвоз громада придбала за кошти фонду охорони навколишнього середовища та місцевого бюджету. Загалом витратили близько 2 мільйонів гривень.

Незабаром у Краснопіллі планують встановити ще 12 сміттєвих майданчиків. Інші населені пункти, які входять до ОТГ (а їх 24), також приєднуються системи до роздільного збору сміття - там влаштовуються аналогічні майданчики.



USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ



— 25 років —
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**ПРОЕКТ “РОЗРОБКА КУРСУ НА ЗМІЦНЕННЯ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ” (ПУЛЬС)**



ГАЛУЗЕВІ ФОРУМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ – ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ ПОДАЛЬШИХ КРОКІВ СЕКТОРАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

АМУ провела у Києві два галузевих форуми, метою яких було обговорення стану реалізації секторальних стратегій, розроблених експертами Асоціації, та подальших завдань децентралізаційної реформи. Такі Форуми вже стали традиційними, вони проводяться в рамках Проекту ПУЛЬС, який реалізується АМУ за підтримки USAID.

6-7 листопада 2017 року

Форум місцевого самоврядування з обговорення фінансування та реформування соціальної сфери: освіта, охорона здоров'я, соціальний захист.



У заході взяли участь міські, сільські та селищні голови, їх заступники, народні депутати України, представники Уряду та міністерств, керівники органів управління освітою, закладів соціального захисту та охорони здоров'я, представники експертного середовища та міжнародних проектів.

Модератором засідання виступив директор проекту ПУЛЬС І.Парасюк. Він, зокрема, зазначив, що АМУ в рамках проекту ПУЛЬС продовжує традицію проведення галузевих форумів місцевого самоврядування. Минулого року такі заходи пройшли в Івано-Франківську та Харкові, на яких було презентовано секторальні стратегії АМУ. Ці документи були затверджені рішенням Правління Асоціації міст України 9 грудня 2016 року.

Віце-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Г.Зубко, звертаючись до учасників Форуму, зокрема, сказав, що завдання децентралізаційної реформи – забезпечити якісними та доступними послугами всіх громадян, незалежно від місця проживання. Він також під-



твердив політичну волю Уряду щодо впровадження секторальної децентралізації та наголосив, що всі питання, підняті учасниками Форумів будуть розглянуті Урядом з залученням позиції місцевого самоврядування.

Г.Зубко наголосив, що переважна більшість мешканців об'єднаних громад, яких в Україні вже 665, - це сільське населення, і завдання децентралізаційної реформи – забезпечити якісними та доступними послугами всіх громадян, незалежно від місця проживання.

Також він підкреслив, що Мінрегіон разом із МОЗ, органами місцевого самоврядування мають визначити дієву методику формування мережі якісної і доступної первинної медицини. Дуже важливо, щоб на рівні первинної медицини, освіти



та соціального захисту у громадах було забезпечено виконання вимог щодо доступності для осіб з особливими потребами.

За словами Віце-прем'єр-міністра – Міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ, сьогодні в Україні створено 723 Центри надання адміністративних послуг, 46 з яких в ОТГ. «Щоб забезпечити 30-хвилинну доступність до ЦНАПУ для громадянина у будь-якій території держави потрібно збудувати ще 240 ЦНАП. Здебільшого йдеться про сільські території», – підкреслив він.



Г.Зубко відповів на запитання учасників Форуму щодо формування ланки первинної медичної допомоги, підготовки фахівців для сільської медицини. Жваве обговорення викликало питання врахування інтересів громад при формуванні державного бюджету на 2018 рік. Зокрема, щодо розподілу додаткової освітньої субвенції, утримання професійно-технічних навчальних закладів, фінансування



пільг з оплати житлово-комунальних послуг тощо.

Заступник Міністра молоді та спорту О.Ярема зазначив, що Асоціація міст Укра-

їни постійно підтримує молодіжні проекти. Він розповів про розвиток молодіжної політики на місцях, наголосивши на важливості посилення кадрового потенціалу у громадах.

Далі робота Форуму продовжилася у секторальних робочих групах за галузями освіта, охорона здоров'я та соціальний захист населення.

Освіта

Модерувала роботу групи голова Секції АМУ з питань освіти, начальник Управління освіти Первомайської міської ради Миколаївської області Г.Остапенко.



Заступник Міністра освіти і науки П.Хобзей розповів про впровадження реформи Нової української школи, фінансування галузі освіти та повноваження органів управління освітою у контексті законодавчих змін. Про розбудову системи забезпечення якості освіти в умовах децентралізації йшлося у виступі завідувача сектору моніторингу освіти Державної інспекції навчальних закладів І.Юрійчука. Консультант Апарату Прем'єр-міністра України О.Самойленко розповіла про створення інклюзивного освітнього середовища. Про платформу кращих практик управління освітою розповів експерт шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» А.Сеїтосманов.

Охорона здоров'я

Модератором роботи групи виступила аналітик АМУ з питань охорони здоров'я Ю.Вернигор.

Голова Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я, народний депутат України О.Богомолець висловила свою позицію щодо реформи охорони здоров'я. Вона наголосила, що коштів, передбачених у держбюджеті на наступний рік, не вистачить на покриття необхідних видатків у медичній системі. Народний депутат переконана, що перш за все в Україні необхідно запровадити страхову медицину. У парламенті вже зареєстровані законопроекти про впровадження обов'язкового медичного страхування - №№ 4981, 4981-1 та 4981-2. Фонд обов'язкового медичного страхування має бути державним, тобто збереження внесків до нього гарантуватиметься державою, а державні, муніципальні та приватні страхові компанії зможуть конкурувати за сервіс в наданні допомоги та зменшенні захворюваності у людей.



Заступник Міністра охорони здоров'я П.Ковтонюк доповів про імплементацію

Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» та фінансування медичної галузі. Особливу увагу приділено шляхам підвищення доступності та якості медичного обслуговування у сільській місцевості.

Соціальний захист населення

Модерувала роботу групи голова Секції з питань соціального захисту АМУ, начальник Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради Черкаської області Г.Кучер.

Аналітик АМУ Н.Миколюк доповів про розподіл повноважень органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту населення. Про повноваження органів місцевого самоврядування щодо контролю у сфері праці розповів директор Департаменту з питань праці Державної служби України з питань праці І.Дегнера. Директор Департаменту державної соціальної допомоги Міністерства соціальної політики В.Музиченко висвітлив питання субсидій, державної соціальної допомоги, пільг окремим категоріям громадян. Про нові підходи у сфері соціального захисту населення йшлося у доповіді керівника секції соціальної політики представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні А.Айвазова.



Учасники секторальних робочих груп напрацювали пропозиції щодо подальших кроків впровадження реформи галузей освіти, охорони здоров'я та соціального захисту населення, які передані до органів державної влади та Комітетів Верховної Ради.

8-9 листопада 2017 року

Форум місцевого самоврядування з обговорення фінансування та реформування сфери ЖКГ, земельних ресурсів та комунального майна, місцевих фінансів та економічного розвитку

Відкриваючи роботу Форуму, Виконавчий директор АМУ О.Слобожан зазначив: «Ми спільно визначимо подальші завдання реформування цих галузей в контексті децентралізації. За результатами Форуму будуть напрацьовані звернення до органів державної влади».

Представник Голови АМУ у Верховній Раді, народний депутат України О.Продан підкреслила: «Важливо, що цей Форум відбувається напередодні розгляду в парламенті проекту Державного бюджету Україна на 2018 рік. Адже у цьому доку-

менті мають бути закладені фінансові можливості для виконання повноважень органами місцевого самоврядування». Вона також подякувала Асоціації міст України за пропозиції та зауваження до законопроектів, спрямованих на відстоювання фінансового забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування.

Учасники Форуму висловилися щодо проблем органів місцевого самоврядування. Зокрема, йшлося про діяльність державних контролюючих органів, відшкодування оплати пільгових перевезень та послуг зв'язку, монетизацію пільг, заборгованість по субсидіям на оплату житлово-комунальних послуг, адміністрування податків, що надходять до місцевих бюджетів. Йшлося також про передачу земель за межами населених пунктів у власність органів місцевого самоврядування, реверсну дотацію, медичну та освітню субвенції та інші проблеми.

Далі робота Форуму продовжиться в трьох робочих групах за сферами місцеві фінанси та економічний розвиток, житлово-комунальне господарство та управління земельними ресурсами і комунальним майном.

Фінанси та МЕР

Про результати і подальші кроки щодо реалізації бюджетної реформи, а також участь АМУ в бюджетному процесі, розповів аналітик АМУ І.Онищук. Інструментам місцевого економічного розвитку, які потрібно розвивати в Україні, присвятив виступ аналітик АМУ І.Пітцик. Перший заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі М.Нефьодов презентував переваги для міст при використанні системи ProZorro.Продажі.

Радник Міністра фінансів України Г.Маркович представила основні підходи та особливості формування місцевих бюджетів у 2018 році. Заступник Голови правління Держмолодьжитло Е.Левченко зазначила, що консолідація зусиль, спрямованих на вирішення житлових проблем населення України, сприятиме подальшому розвитку місцевого самоврядування.





В обговоренні проекту державного бюджету на 2018 рік та актуальних проблемних питань виконання місцевих бюджетів взяв участь заступник начальника управління – начальник відділу адміністрування податку на майно фізичних осіб Департаменту податків і зборів фізичних осіб ДФС України Р.Бурлака. З проблемних питань реалізації Зако-

ну України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» виступив заступник директора Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги Анти-монопольного комітету України А.Балаба.

Житлово-комунальне господарство

Модерував роботу групи заступник Криворізького міського голови О.Катриченко, який презентував програми, спрямовані на підтримку власників житла в багатоквартирних будинках, що реалізуються у місті Кривий Ріг.



Стан впровадження секторальної реформи сфери житлово-комунального господарства та реалізації галузевої стратегії АМУ презентував аналітик АМУ О.Гарник. Про заходи, спрямовані на оздоровлення фінансового стану підприємств галузі, поінформувала заступник директора Департаменту економіки систем життєзабезпечення Мінрегіону Н.Кравченко. Керівник проекту Світового Банку «Програма підтримки



регуляторної реформи в секторі централізованого тепlopостачання Ж.Поже та ключовий експерт проекту В.Лукощавічюс розповіли про методику тарифоутворення та стратегію вирішення проблем централізованого тепlopостачання в Україні. Інноваційні підходи в роботі керуючих компаній висвітлив у своїй доповіді директор з розвитку та інвестицій Керуючої компанії «Суворовський» М.Данилюк. В роботі секторальної групи взяли участь також директор представництва ФАТ «SAFEGE» О.Філіпенко, програмний менеджер проекту Світового Банку «Програма підтримки регуляторної реформи в секторі централізованого тепlopостачання С.Тімшина та координатор Проекту Групи Світового Банку «Енергоефективність у житловому секторі України» в регіонах М.Павличенко.

Земельні ресурси та комунальне майно

Роботу групи модерувала аналітик АМУ Є.Лалименко. Вона розповіла про стан впровадження секторальної реформи сфери земельних ресурсів та комунального майна та реалізацію галузевої стратегії Асоціації.

Начальник відділу ринків адміністративних та загальних послуг департаменту досліджень і розслідувань ринків невиробничої сфери Антимонопольного комітету України Г.Верцімаха присвятила свою доповідь досить актуальній проблемі – як протистояти рейдерству у сфері земельних відносин. Про нормативно-грошову оцінку земель населених пунктів розповіла заступник директора департаменту землеустрою, використання та охорони земель Держгеокадастру А.Ільєнко. Жваве обговорення викликало питання про надання повноважень органам місцевого самоврядування щодо управління земельними ресурсами за межами населених пунктів та перспективи впровадження ринку земель. Також учасники обговорювали питання правового режиму земель багатоквартирних будинків та використання земель Міністерства оборони.



Секторальні робочі групи напрацювали пропозиції щодо подальших кроків впровадження реформи сфери ЖКГ, земельних ресурсів та комунального майна, місцевих фінансів та економічного розвитку.

«Ми продовжуватимемо практику проведення галузевих форумів місцевого самоврядування, оскільки для нас важливо відчувати пульс громад, мати можливість діалогу не лише з очільниками громад, а й керівниками профільних управлінь, представниками громадськості міст, селищ та сіл. Дуже важливо, що вони діляться проблемами та пропонуються шляхи їх вирішення у діалозі з народними депутатами та представниками органів виконавчої влади», – зазначив директор проекту ПУЛЬС І.Парасюк на завершальній сесії Галузевих форумів.

Учасники Форуму відвідали Міжнародний виставковий центр, де оглянули виставки «AQUA UKRAINE-2017», «КомунТех-2017», «ЄвроБудЕкспо-2017», «Енергоефективність. Відновлювана енергетика-2017», «Екологія підприємства- 2017», «АГРОФОРУМ-2017» та взяли участь у круглих столах, конференціях і семінарах, які проводилися в рамках цих заходів.

РОЗ'ЯСНЮЄ:**АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР
АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ****Деякі питання практичної реалізації положень
нового Закону України «Про освіту»**

Підкажіть, будь ласка, відповідно до нового Закону України «Про освіту» що буде з відділами освіти місцевої влади? Які функціональні обов'язки вони матимуть? Чи їх ліквідують?

Повноваження відділів освіти згідно з новим Законом України «Про освіту»

Повноваження органів місцевого самоврядування вписані у статті 66 Закону України «Про освіту». Варто при цьому пам'ятати, що міська, селищна чи сільська ради можуть або самостійно виконувати їх, або делегувати повністю чи частково створеному у своїй структурі органу управління освітою.

Отже, відповідно до частини другої статті 66 Закону України «Про освіту» районні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад:

- відповідають за реалізацію державної політики у сфері освіти та забезпечення якості освіти на відповідній території, забезпечення доступності дошкільної, початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти;
- планують та забезпечують розвиток мережі закладів дошкільної, початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти;
- планують та забезпечують розвиток мережі закладів профільної середньої освіти академічного спрямування (міські ради міст з населенням більше 50 тисяч - самостійно; міські ради міст з населенням менше 50 тисяч - за погодженням з обласною радою);
- мають право засновувати заклади освіти, реорганізовувати і ліквідувати їх;
- закріплюють за закладами початкової та базової середньої освіти територію обслуговування (крім випадків, встановлених спеціальними законами);
- забезпечують доступність дошкільної та середньої освіти для всіх громадян, які проживають на відповідній території, та вживають заходів для забезпечення потреби у дошкільній та позашкільній освіті;
- забезпечують та фінансують підвезення учнів і педагогічних працівників до закладів початкової та базової середньої освіти і у зворотному напрямку (у разі потреби - транспортними засобами, пристосованими для перевезення осіб, які пересуваються на кріслах колісних);
- ведуть облік дітей дошкільного та шкільного віку у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України;
- оприлюднюють офіційну звітність про всі отримані та використані кошти, а також перелік і вартість товарів, робіт, послуг, спрямованих на потреби кожного із заснованих ними закладів освіти, та інші видатки у сфері освіти;
- забезпечують рівні умови розвитку закладів освіти всіх форм власності;
- здійснюють інші повноваження у сфері освіти, передбачені законом.

До того ж, за органами управління освітою залишається функція атестації педагогічних працівників.

Щодо ліквідації органів управління освітою

Відповідно до пункту 5 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключною компетенцією сільських, селищних та міських рад є затвердження за пропозицією сільського, селищного, міського голови структури виконавчих органів ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів відповідно до типових штатів, затверджених Кабінетом Міністрів України, витрат на їх утримання. Відділи освіти є органами управління освітою, що створюються та ліквідуються відповідно до рішення засновника, тобто ради. Отже, це питання перебуває в межах компетенції ради.

Чи може відділ освіти подовжувати контракт директору школи, згідно з новим Законом України «Про освіту»? Якщо так, то на який термін?

Змінами до частини другої статті 26 Закону України «Про загальну середню освіту», передбаченими Прикінцевими положеннями Закону України «Про освіту», передбачено: керівник закладу загальної середньої освіти призначається на посаду та звільняється з посади рішенням засновника (засновників) закладу або уповноваженого ним (ними) органу.

Керівник державного, комунального закладу загальної середньої освіти призначається на посаду за результатами конкурсного відбору строком на шість років (строком на два роки – для особи, яка призначається на посаду керівника закладу загальної середньої освіти вперше) на підставі рішення конкурсної комісії, до складу якої входять представники засновника (засновників), трудового колективу, громадського об'єднання батьків учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти та громадського об'єднання керівників закладів загальної середньої освіти відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Чи потрібно приймати рішення (рішення виконкому) засновника про надання організаційної, фінансової і кадрової автономії закладів освіти та/або рішення щодо бухгалтерського обслуговування (централізованого чи індивідуального)?

Відповідно до частини першої статті 23 Закону України «Про освіту» держава гарантує академічну, організаційну, фінансову і кадрову автономію закладів освіти. Отже, це питання врегульовано на рівні Закону, а тому приймати окреме рішення виконавчого комітету недоцільно.

Заклади освіти можуть мати власну бухгалтерію або обслуговуватись централізовано. Згідно з абзацом третім частини третьої статті 26 Закону України «Про освіту» керівник закладу освіти вирішує питання фінансово-господарської діяльності закладу освіти. Отже, про порядок бухгалтерського обслуговування закладу освіти має прийняти рішення керівник закладу освіти. У випадку, коли всі керівники закладів освіти, що належать до мережі засновника (органу місцевого самоврядування), приймуть рішення про самостійне ведення бухгалтерії, відповідно до пункту 5 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільська, селищна та міська ради приймають

рішення про ліквідацію централізованої бухгалтерії з обслуговування закладів освіти.

При цьому варто пам'ятати, що згідно з абзацом шостим частини другої статті 25 Закону України «Про освіту» засновник здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю закладу освіти.

У зв'язку з утворенням територіальних громад, виникає потреба затвердити в новій редакції Статуту закладів освіти, в яких змінився засновник (була районна рада – стала сільська рада об'єднаної територіальної громади). Яка повинна бути назва закладу загальної середньої освіти у Статуті в контексті нового закону України «Про освіту», оскільки заклади освіти – гімназія та ліцей будуть утворені в порядку впровадження нової програми (через 5 та 10 років відповідно), а терміни «загальноосвітня школа» замінено на «заклад загальної середньої освіти».

Відповідно до частини третьої статті 12 Закону України «Про освіту» «повна загальна середня освіта має три рівні освіти: початкова освіта тривалістю чотири роки (початкова школа); базова середня освіта тривалістю п'ять років (гімназія); профільна середня освіта тривалістю три роки (ліцей)». Згідно з частиною шостою статті 22 Закону України «Про освіту» статус, організаційно-правова форма, тип закладу освіти визначаються засновником і зазначаються в установчих документах закладу освіти, а відповідно до частини четвертої цієї статті заклад освіти може здійснювати освітню діяльність одночасно на різних рівнях освіти та за різними видами освіти, утворювати для цього структурні підрозділи.

Оскільки статут закладу загальної середньої освіти затверджується на тривалий час, то організаційно-правова форма його діяльності має враховувати всі рівні, за якими надаватиметься у ньому освіта, незалежно від термінів впровадження нових програм.

Відповідно до абзаців дев'ятнадцятого-двадцятого підпункту 2 пункту 2 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про освіту» «початкова школа, гімназія і ліцей можуть функціонувати як окремі юридичні особи або як структурні підрозділи іншого закладу освіти (зокрема закладу загальної середньої освіти I-II, II-III чи I-III ступенів). Ліцей функціонує, як правило, як самостійні юридичні особи.

Заклад загальної середньої освіти, що реалізує освітні програми на декількох рівнях загальної середньої освіти, має тип закладу вищого рівня, на якому провадиться освітня діяльність».

Отже, якщо у Вас в ОТГ функціонує заклад загальної середньої освіти I-III ступенів на трьох рівнях: початкова школа, гімназія, ліцей, – то при затвердженні Статуту в новій редакції назву закладу буде визначено як Ліцей (№, власна назва) / назва сільської ради назва області.

Наприклад, Ліцей «Перспектива» імені В. Стефаніка Тячівської міської ради Закарпатської області, або Ліцей № 1 Тетерівської сільської ради Житомирської області, або Ліцей Новопсковської селищної ради Луганської області.

У зв'язку з введенням в дію нового Закону України «Про освіту» як бути з керівниками освітніх закладів, якщо вони були призначені відділом освіти РДА безстроково та передані в ОТГ?

Відповідно до статті 36 Кодексу законів про працю України у разі зміни власника підприємства, а також у разі його реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення) дія трудового договору працівника продовжується. Припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу можливе лише у разі скорочення чисельності або штату працівників (пункт 1 частини першої статті 40).

Таким чином, факт передачі навчального закладу від РДА до ОТГ не може бути підставою для припинення трудового договору (звільнення працівника).

Якщо після прийняття навчального закладу, ОТГ буде здійснювати упорядкування структури закладу, скорочення його чисельності або штату, то за умови дотримання порядку, передбаченого ст. 49-2 КЗпП України, звільнення працівника можливо.

У ситуації, коли після передачі закладу нічого не міняється, підстави для звільнення працівників відсутні.

Про зміну назви навчального закладу робиться відповідний запис у трудову книжку відповідно до Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, затвердженої наказом Мінпраці, Мін::юсту та Мінсоцзахисту від 29.07.1993 № 58, зареєстрованої у Мін::юсті 17.08.1993 за № 110.

Так, пунктом 2.15 вказаної Інструкції передбачено:

«2.15. Якщо за час роботи працівника назва підприємства змінюється, то про це окремим порядком у графі 3 трудової книжки робиться запис: «Підприємство таке-то з такого-то числа перейменоване на таке-то», а у графі 4 проставляється підстава перейменування – наказ (розпорядження), його дата і номер.».

Процедура прийняття на роботу працівників визначається нормами КЗпП України (ст.ст. 21, 24, 25, 26, 27 тощо).

**УВАГА! КОНСУЛЬТАЦІЮ ЕКСПЕРТІВ АМУ МОЖНА ОТРИМАТИ,
НАДІСЛАВШИ ЗАПИТ У БЛОЦІ “КОНСУЛЬТАЦІЇ”
НА САЙТІ АСОЦІАЦІЇ AUC.ORG.UA**

«Найрозумніші» міста 2017 року

Світовий рейтинг міст, які покращують життя громадян шляхом впровадження цифрових технологій в муніципальне управління

У 2017 році «розумне місто» - це вже не просто швидкий Інтернет. Місцеві влади в усьому світі збирають різні типи даних - про трафік, рівень забруднення та використання енергії - щоб зробити свої міста безпечнішими, здоровішими та ефективнішими. Поняття «розумне місто» останнім часом суттєво розширилося і включає екологічну сталість, доступний та надійний транспорт, доступність освіти, місцевий економічний розвиток та бізнес, що використовує новітні технології.

Це звучить обнадійливо у сенсі того, що міста стануть «розумнішими». Однак, деякі експерти з етики вважають, що в міру прогресування технологій громадянам буде все важче зберегти конфіденційність.

Компанія EasyPark Group, яка свого часу починала як стартап, що відстежує дані міст про паркування, підготувала у цьому році дослідження «Розумні Міста 2017». Запропонований Індекс визначає найбільш підготовлені до майбутнього міста.

Дослідження має на меті не лише висвітлити метрополії, які є на передньому краї інтелектуального міського зростання, а й навчитися та перейняти досвід у міст, які демонструють вражаюче прискорення, спрямоване на покращення життя громадян шляхом впровадження цифрових технологій в управління. Компанія проаналізувала 500 міст по всьому світу та оцінила їх за 18 категоріями, серед яких: розумне паркування; сервіс спільного використання авто; розумні будівлі; поводження з відходами; захист довкілля; партисипативна демократія та електронні полуги; міське планування (відсоток зелених зон на території міста); доступність освіти; 4G, швидкість інтернету та охопленість точками Wi-Fi доступу; рівень використання смартфонів для отримання публічних послуг; стандарти життя (середня зарплата, середні витрати жителів, ВВП на душу населення). Для завершення дослідження компанія звернулася до 20 тисяч журналістів з проханням визначити рівень «розумності» своїх міст.

Отже, **10 найкращих, готових для майбутнього, «розумних» міст.**

1. **Копенгаген** (Данія) може похвалитися здоровим середовищем для стартапів, великою кількістю точок Wi-Fi доступу та відносно низькою транспортною завантаженістю. Також місто інвестує в чисту енергію, маючи на меті до 2025 року стати на 100% вуглецево нейтральним.



2. **Сінгапур** має одну з найбільш економічно ефективних у світі систему громадського транспорту (за даними дослідження Siemens 2014 року).



3. **Стокгольм** (Швеція) перевів на чисті види палива переважну частину міських автобусів та поїздів. Відновлювані джерела енергії складають 52% шведського виробництва енергії.



4. **Цюріх** (Швейцарія). Територія міста включає великий відсоток зелених площ і зон.



5. **Бостон** (США, Массачусетс). У метрополії міста є кілька коледжів, у тому числі MIT і Гарвард, які очолюють світовий рейтинг університетів 2018 року.



6. **Токіо** (Японія). Міська система залізничного транспорту включає понад 100 ліній поїздів і перевозить 14 мільярдів пасажирів на рік.



7. **Сан-Франциско** (США, Каліфорнія) також має велику кількість стартапів і створює сприятливе середовище для їх розвитку.



8. **Амстердам** (Нідерланди) розвинув спроможні спільноти для заснування бізнесу та успішні інкубаторські програми, такі як StartupDelta та Startup Amsterdam.



9. **Женева** (Швейцарія) визначила пріоритетність енергоефективної інфраструктури у своїх будівлях та громадському транспорті. До 2020 року місто планує скоротити викиди вуглекислого газу на 21% відносно рівня 2005 року.



10. **Мельбурн** (Австралія) отримав високий бал за 4G-зв'язок.



Підготовлено за матеріалами сайтів
<https://easyparkgroup.com> та <http://www.businessinsider.com>

За якими правилами будуть надаватися житлово-комунальні послуги

Олег Гарник, аналітик АМУ,
підготував роз'яснення для видання
VoxConnector



Новий закон про ЖКП: якщо споживач не платитиме за комунальні послуги, постачальник отримає право припинити їх надання.

9 листопада парламент ухвалив нову редакцію Закону “Про житлово-комунальні послуги”. І хоча прийнятий документ лише готується на підпис президенту, вже потрібно знати, за якими правилами житлово-комунальні послуги будуть надаватися найближчим часом.

Зокрема, законом передбачається здійснення комерційного обліку послуг з постачання природного газу, електроенергії, теплової енергії, гарячої води та централізованого водопостачання. Для різних видів послуг він буде здійснюватися за різними правилами.

Так, облік послуг з постачання теплової енергії, гарячої води, централізованого водопостачання буде здійснюватися за показниками лічильників у будівлі або її частині (наприклад, в під'їзді). Внески за встановлення, обслуговування та заміну таких лічильників включаються до плати відповідного виконавця, але в рахунку відображаються окремо. Таким чином отримувачі послуг чітко бачитимуть, яку суму вони платять за послугу, а яку – за лічильник. Розмір внесків на лічильник для кожного будинку буде затверджуватися органом місцевого самоврядування індивідуально.

Що стосується обліку послуг з постачання природного газу та електроенергії, то тут фактично нічого не зміниться. Він буде здійснюватися за показниками індивідуальних лічильників, які встановлені у квартирах або нежитлових приміщеннях.

З введенням комерційного обліку в багатоквартирних будинках, перед їх співвласниками постане питання, яким чином повинна розподілятися різниця між показниками загальнобудинкового обліку послуг тепло- та водопостачання, та сумою показників усіх лічильників. Як показує практика, у окремих будинках така різниця складала до 30% відсотків від показників будинкового обліку.

Серед новацій закону також і можливість вибору різних моделей договірних відносин між споживачем та надавачем послуг. Співвласники мають можливість обрати одну з наступних моделей організації договірних відносин на надання комунальних послуг:

- коли договір укладається кожним співвласником самостійно – індивідуальний договір;
- коли договір укладається управителем, або іншою уповноваженою особою від імені всіх співвласників – колективний договір;
- коли договір укладається колективним споживачем – об'єднанням співвлас-

ників багатоквартирного будинку або іншою юридичною особою, яка об'єднує всіх співвласників такого будинку та в їхніх інтересах укладає відповідний договір про надання комунальних послуг.

Закон передбачає, що у випадку, коли співвласники не визначилися з моделлю організації договірних відносин, або не дійшли згоди з виконавцем про розмір плати за обслуговування відповідних внутрішньобудинкових систем багатоквартирного будинку, то між надавачем та отримувачем послуги укладається індивідуальний договір.

Ще одне нововведення – право виконавця припинити надавати послугу, якщо споживач її не сплачує, або сплачує не в повному обсязі. Виключення можливе для випадків, коли якість (або кількість) послуги не відповідає передбаченій договором. Окрім того, закон передбачає можливість застосування до недоброчесних споживачів пені у розмірі до 0,01 відсотка від суми боргу за кожен день запізнення з оплатою.

Серед інших новацій – розмежування поняття житлових та комунальних послуг.

Житлові послуги – це послуги з управління багатоквартирним будинком, до якої входить, зокрема, прибирання внутрішньобудинкових приміщень та прибудинкової території, обслуговування відповідних інженерних мереж та ліфтів, поточний ремонт загального майна.

Комунальні послуги – це послуги з постачання природного газу, електричної енергії, теплової енергії, гарячої та холодної води, водовідведення, поводження з побутовими відходами.

Сайт <https://voxconnector.org>